

בס"ד. שי"ע נח, בדר"ח מרחשון, ה'תשי"ז

(התנה בלתי מוגה)

אמר וכי עקבא אש"רכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, שנאמר ורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, ואומר מקוה ישראל הוי, מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקי"ב מטהר את ישראל. וצריך להבי'ן כפל הלשון לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם, שמלשון זה משמע שיש ב' ענינים בטהרה, הטהרה דלפני מי אתם מטהרים, והטהרה דמי מטהר אתכם. וגם צריך להבי'ן דיוק הלשון אש"רכם.

וכללות הענין הוא, וכשם שבכענין המקוה שמטהר את הטמאים נעשה שינוי דבר והתחדשות, דכחלה ה"י טמא ונעשה טהור, כמו"כ כזה שהקי"ב מטהר את ישראל נעשה שינוי דבר והתחדשות. דהנה, כללות ענין הטהרה הוא החשובה, וכחשובה יש ב' ענינים, ענין א' בתשובה הרא, כמו שטובים העולם שהתשובה הוא על עון, וענין ב' בתשובה הוא כמו"ש והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה. וכי' הענינים שבחשובה נעשה שינוי דבר והתחדשות. בענין הא' שהוא חשובה על עון, הרי מוכן שע"י החשובה נעשה שינוי גדול, וכמ"ש הרמב"ם דתמורת זה שמקודם ה"י בלתי רצוי להוי, הנה עכשיו אין לו שום שייכות לעון כלל, דאין אומרים לו זכור מעשיך הראשונים, ועוד יותר שמתעלה בעבודתו עד שמקום שבע"ת צומדים אין צדיקים גמורין יכולין לעמוד בו. וכמו"כ בענין ב' בתשובה, והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה, נעשה כזה שינוי גדול, דהנה הנשמה כמו שהיא מצד מלמעלה (אשר נתנה), הרי נת"ל שהיא למעלה מהשערה בכת, על"ית הרצון, המשכה כל"ת שקודם עליית הורצון, העתקה העצמות, אלא היא מורששת בהעצמות ממש, וכאשר ע"י

החוקא לוי, מה. (1)
 ירמי' י, יג (ע"פ הגויסא בירושלמי, א. (2)
 ויי"ף ועין יעקב). (3)
 משנה יומא פה, ב. (4)
 ראה דר"ה אר"ע אש"רכם ישראל (5)
 לפני חמישים שנה (המשך תרס"ז) (6)
 נעשה אדם דש"פ בראשית בתחלתו (לעיל ע' ע"ש). (7)
 קהלת יב, ז. וראה לקו"ת ר"פ הארזי. (8)
 ראה דר"ח ע"ג, א. (9)

בבחינת כצלמנו כדמותינו, שיש בה כל הבחינות שלמעלה, עד לבחינת טהורה היא באופן היותו נעלה, למעלה מהשערה בכת, ולמעלה מבחינת עליית הרצון, ולמעלה גם מהאור שקודם עלות הרצון שהוא בחינת המשכה כללית, ולמעלה יותר גם מבחינת עתיק שלפני העצמות, כי אם כמו שהנשמה מורששת באור ושם הכלול בעצמותו, ובהעצמות ממש. וענין זה ישנו בכל אחד מישראל, העבודה דבחינת נר"ג היא רק להסיר ההעלמות וההסתרים, וזהו ג"כ ענין המומצע דשבעה עינים שהם הז' מדרות, שזוהו רק להסיר ההעלמות והסתרים, אבל העבודה היא מצד עצם הנשמה, אהבה שאינה חלוי' בדבר. וכמו"כ גם מלמעלמ"ש, הנה הממוצעים עינים רק להסיר ההעלמות והסתרים, אבל ההמשכה היא מצד העצמות ממש. ושלילמות ענין זה יהי' לע"ל, שאז לא יצטרכו לשלול (באוראורעני) שום ענין, לפי שאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, ואז יעשו דירה לו רח' שיתגלה בכל עצמותו ומדותו, גם כמו שהוא ערום, בהדירה, ויהי' מלכא ישראל בלחודו, ישראל אורייתא (המגלה מעלת ישראל) וקוב"ה כולא חד".

- (1) החוקא לוי, מה.
- (2) ירמי' י, יג (ע"פ הגויסא בירושלמי, א.
- (3) ויי"ף ועין יעקב).
- (4) משנה יומא פה, ב.
- (5) ראה דר"ה אר"ע אש"רכם ישראל
- (6) לפני חמישים שנה (המשך תרס"ז)
- (7) נעשה אדם דש"פ בראשית בתחלתו (לעיל ע' ע"ש).
- (8) קהלת יב, ז. וראה לקו"ת ר"פ הארזי.
- (9) ראה דר"ח ע"ג, א.

אין לה שם כלל, אלא כל ענין השם הוא בשביל ההמשכה והגילוי¹⁷. וזהו שמה שנקרא בספרי הקבלה בשם אור, נקרא במדרש בשם שם, כמאמר¹⁸ עד שלא נברא העולם ה"י הוא ושמו כלכד (וכנוסח אחר¹⁹): ה"י הוא ושמו הגדול כלכד). לפי שענין השם הוא כמו ענין האור, שאינו בשביל העצם כלל, כי אם בשביל ההמשכה והגילוי כלכד²⁰. וזהו כל המאריך באחד שהוא אריכות ההתכוננות שגם שמו אחד, היינו שגם בענין הגילוי וההמשכה הוא אחד, שבוה גופא יש ג"כ כמה מודרינות, וכמש"ת שגם בענין האותיות יש ריבוי מודרינות עד למעלה מעלה, הנה כל המאריך באחד, שהוא אריכות ההתכוננות בכל המודרינות שבאותיות, איך שבכולם הוא אחד, אזי מאריכין לו ימיו ושנותיו, היינו שנמשך לו מכל המודרינות שבבחי" האותיות, באותם המודרינות שהוא מחבונן בהם, ומצד זה מאריכין לו ימיו ושנותיו.

ד) וכיארור הענין, דהנה אנו רואים בענין האותיות בנפש האדם למטה, נפרדים, והם בשביל הזולת (ולמטה יותר הם אותיות המעשה, אותיות הכתב). והיינו שכללות ענין אותיות הדיבור הוא בשביל הזולת, דכל גילוי לזולת הוא ע"י אותיות הדיבור. ואותיות הדיבור הנה לא רק שהם ניכרים וגם נוגשים לעצמו, אלא שהם נוגשים גם אל הזולת. ולמעלה יותר הם אותיות המחשבה, שעל דם הוא מגלה העלם העצמי לעצמו, דאותיות אלו אינם נוגשים אל הזולת, אבל הם ניכרים וגם נוגשים לעצמו. ולמעלה יותר הם אותיות שבשכל, הכנה והשגה, וכזה גופא יש ב' מודרינות, תיצויות השכל ופנימיות השכל, דכתיבונות השכל הנה האותיות הם ניכרים ונוגשים, אמנם כאשר מעמיק בפנימיות ועומק הענין, דכללות תו"ע פנימיות השכל, אזי האותיות הם ניכרים, אבל אינם נוגשים, דמה שנרגש הוא השכל ולא האותיות. והיינו, שמצד ענין הפנימיות (פנימיות השכל), אין נוגשים האותיות, אבל להיותן מציאות של שכל, הכנה והשגה, אזי האותיות הם ניכרים. ולמעלה יותר הו"ע האותיות כמו שהם במקור השכל, בחי" החכמה, שמודחן על מוחו, או שהוא באופן של ברכ המכריך, הנה אותיות אלו אינם ניכרים כלל, דכיון שאין זה מציאות

17) ראה לקי"ח בוח מא, ג. ובכ"מ.
 18) פדר"ח פ"ג. בנוסח זה תוכה בעבודת ספר הערכים-ה'ח"ד (כרך ד) ערך אור"ס (ה) הקדש חלק ה'חוד פ"ב ופ"ב. חלק העבודה עי' חלק הענין 12: 17. שם עי' תקת. וש"ג.
 19) ראה גם תרי"ג אגוד"ק טרי"ט ליקי"ח פל"ה. ובכ"מ.
 20) ראה גם תרי"ג אגוד"ק טרי"ט ליקי"ח פל"ה. ובכ"מ. שו"ש"ד, ב. ובכ"מ.

עבודתו בתשובה פועל בנפשו שהרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה, איך הוא עולה לבחי" עצם הנשמה כמו שהיא מושרשת בהעצמות ממש, וא"כ הרי זה שינוי גדול והתחדשות. וזהו ב' הענינים דטהרה, לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם, לפני מי אתם מטהרים הו"ע העבודה שמלמטה למעלה, ומי מטהר אתכם הו"ע ההמשכה מלמעלה למטה, שנמשך לו בחי" עצם הנשמה כמו שהיא מושרשת בהעצמות ממש.

ב) ולדברין זה¹⁰, הנה אמרו רז"ל¹¹ כל העונה איש"י בכל כחו קורעין לו גזר דינו. ופרש"י בכל כחו, בכל כוונתו. והפירוש הפנימי דבכל כחו ע"פ חסידות הוא כמ"ש¹² ועתה יגדל נא כח אר', היינו שפועל הגדלה בשם אר'. דהנה, כללות הענין דשם אר' קאי על ספירת המלכות, וכאשר פועל בעבודתו הגדלה בספירת המלכות, לא רק בבחי" מלכות דאצילות, אלא בכל הבחי" שבמלכות, עד גם בבחי" מלכות דא"ס, אזי קורעין לו גזר דינו, גם לאחר החיותם. והיינו, דכאשר כבר נגזר דינו, הנה מצד ההשתלשלות אינו יכול כבר לפעול מאומה, אבל כאשר עבודתו היא בכל כחו, ועתה יגדל נא כח אר', שהוא למעלה גם מבחי" מלכות דא"ס, הנה מצד ההמשכה שלמעלה מהשתלשלות, קורעין לו גזר דינו.

ג) ודענין הוא, דהנה אמרו רז"ל¹³ כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו. וענין האריכות באחד הוא אריכות ההתכוננות

בהענין דחי" אחד ושמו אחד, וכמו שיהי' לעתיד, כמ"ש¹⁴ ביום ההוא יהי' הו"י אחד ושמו אחד, דהאדנא הנה לא כמו שאני נקרא אני נכתב¹⁵, היינו דחי" אבל לעתיד יהי' גם שמו אחד, הנה בזה אין עכשיו ענין האחדות, אבל לעתיד יהי' גם שמו אחד, שהי' ענין האחדות גם בשמו שהו"ע הגלילי. דהנה, שם הו"ע הגלילי, שהי' השם הוא צירופי אותיות, וכענין האותיות הרי ידוע שאינם בשביל העצם, אלא כל ענין האותיות הוא רק ההמשכה והגילוי, שלכן הנה עת לדבר ועת להשוות¹⁶. וכמ"כ יוכן גם כענין השם שהוא רק בשביל ההמשכה, ולכן הנה נשמה אחת כשכאה בגוף זה נקראת בשם אחד, וכאשר מתגלגלת בגוף אחד אזי אפשר שתקרא בשם אחד, שמהו ראי' שהשם אינו בשביל העצם, דעצם הנשמה

10) בהבא לקמן — ראה המשך תער"ב
 11) ברכות ג' ט.
 12) על מאריך"ל עי' סו ואילך. סה"ם תול"ג ח"ב
 13) עי' שער ואילך. תול"ג ח"א עי' רמב"א ואלך.
 14) עי' שבת קט"ז, ב.
 15) ראה פסחים ג' א.
 16) עי' ע"פ קהלת ג' ז.

רא"ש ור"י²⁴ אומרים כולם סברא אחת, אבל כל אחד אומרה באותיות של דוקא, ואם נאמר ששרש האותיות הוא מהשכל, הרי כיון שהסברא היא אחת, מדוע יש חילוק בהאותיות. ומזה ראי' ששרש האותיות הוא מצעם הנפש, ולכן כל אחד אומר את השכל באותיות אחרים, שזהו כפי אופן האותיות שבנפש שלו. אמנם, האותיות כמו שהם בעצם הנפש, שהנפש מלאה אותיות, אינם בבחי' מציאות אותיות כלל, וע"י התגלות המדות וה' מוצאות הפה נעשית מציאות אותיות עד להמציאות דאותיות הדיבור.

ה) ויהי גמא מזה יוכן למעלה שישנם כמה בחי' אותיות. אותיות הדיבור למטה הם נפרדים ונרגשים אל הזולת, כמ"כ הוא גם באותיות הדיבור למעלה, בדבר הוי' שמים נעשן, שהנבראים הם נפרדים, דאף שבאמת אינם נפרדים, אבל בהרגשתם עכ"פ הרי הם נפרדים. ולמעלה יותר הם אותיות המתשכח, שמהם נהווו עלמין סתימין ולא אתגליין²⁵, שאינם נפרדים, אלא הם מובלעים במקורם כידוע. ועינם בספירות הוא ספירת המלכות וספירת הבינה, דהאותיות והנבראים שמצד ספירת המלכות הם נפרדים, והאותיות והנבראים שמצד ספירת הבינה הם עלמין סתימין ולא אתגליין²⁷, כידוע שעלמין סתימין הם עד ספירת הבינה. ומ"מ הרי גם הם מציאות אותיות, היינו מציאות דכלים, וכידוע שהענין דתוהו ונרמה²⁸, אורות וכלים, הוא מספירת המלכות עד ספירת הבינה, אלא שבכונה הוי'ע אותיות המתשכח שאינם נפרדים. ולמעלה יותר הוי'ע האותיות כפי שהם בספירת התכמה, וכעלמות היינו עולם האצילות, שהאותיות אינם נפרדים כלל, שזהו שבכחי' התכמה הנה גם גרמיהי שהם הכלים הם כמדריגת האור²⁹.

ו) דנה כשם שבנפש האדם למטה ישנם אותיות לא רק בכחות הגלויים אלא גם בהכחות מקיפים דרצון ותענוג. כמ"כ יוכן למעלה, שגם בכחי' הכהן ישנם אותיות, אלא שהם בבחי' אותיות החקיקה. דהנה, שהפדש בין אותיות הכתב לאותיות החקיקה הוא³⁰, שאותיות הכתב הם

(24) דאה גם הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א ואילן. אות"ת לן לך (כרך ו) תחת"ב, ב ואילן.
 (25) כסה"מ ה"ש"ת ע' 36.
 (26) תהלים לג, ו.
 (27) דאה תנח"ש שעה"הו"א פ"א (פת), ב.
 (28) דאה תנח"ש שעה"הו"א פ"א (פת), ב.
 (29) דאה תנח"ש שעה"הו"א פ"א (פת), ב.
 (30) דאה ביאה"ז להצ"ע ח"א ע' תקכ

דשכל הבינה והשגה, לכן אין האותיות ניכרים כלל. ומ"מ, כיון שהוא גילוי בלבד, לכן יש עכ"פ מציאות של אותיות גם בכחי' ברק המכריק, ולמעלה יותר בהכחי' שמרחף על מוחו, אלא שהאותיות אינם ניכרים כלל.

ו) דנה כמו בכחות הגלויים הנה גם בכחות המקיפים דרצון ותענוג ישנם ג"כ אותיות. וכמו שבשכל יש חילוק בין חיצוניות השכל ופנימיות השכל, הנה עדי"ז הוא גם ברצון, שיש חילוק בין חיצוניות הרצון ופנימיות הרצון, דכחיצוניות הרצון, דהיינו כאשר רוצה אדם דבר אבל אין הענין נוגע לו כל כך, שהיה רוצה רק בחיצוניותו, אזי נרגשים האותיות, משא"כ בפנימיות הרצון, דהיינו כאשר הענין נוגע לו ביותר, שבצדו זה נרגש הנפש, אזי אין האותיות נרגשים, דמה שנרגש הוא הרצון (הנפש) ולא האותיות. וכמו"כ גם בהתענוג ישנם אותיות, והיינו, דעם היות שיש הפרש בין רצון ותענוג, שהרצון הוא מרוצת הנפש והמשכה בדרך מלמעלה למטה, והתענוג הוא העלם ועלי' בדרך מלמטה למעלה, מ"מ, הנה לא רק שבצדו שהיה גילוי מלמעלה למטה ישנם אותיות, אלא גם בהתענוג שענינו הוא עלי' מלמטה למעלה, מ"מ, כיון שסוכי"ס הרי הוא רק גילוי מהצפם, לכן יש בו אותיות, והיינו לפי שכל גילוי הוא ע"י אותיות.

ו) למעלה יותר הנה גם בעצם הנפש ממש ישנם אותיות, וכמאמר²¹ הנפש מלאה אותיות כלל, אבל מ"מ ישנם שם אותיות, ומהאותיות שבבעצם הנפש נעשים אח"כ מציאות אותיות, עד להמציאות דאותיות הדיבור. ובהכרח לומר שאותיות הדיבור מתהווים ע"י התגלות הכחות כה' ואי אפשר לומר שאותיות הדיבור ממשם מהאותיות שבבעצם הנפש. מוצאות הפד²², דא"כ ה"י צ"ל שהיית זמן עד שיכוון אך לנענע כמוצאות הפה ככ"י לכטא את האותיות²³. וגם אי אפשר לומר שה' המוצאות הם רק שעל ידם מתגלים האותיות בכחי' מציאות, אבל שרש האותיות הוא מהתגלות הכחות עצמן, דא"כ ה"י צריך להיות שכל כח יהיו לו אותיות השייכים אל הגלוי, והיינו שכל כח יהיו לו אותיות אלו דוקא ולא אותיות אחרים, ולא יהי' בזה הפרש בין אדם אחד להשני, והרי אנו רואים שאינו כן, אלא יש כמה מיני אותיות לכל גילוי אור, וכמבואר בכ"מ שהתוסי'

(21) דאה לקי"ת בחוקותי מה, י. שח"ש
 (22) סה"מ תהצ"ז ע' 110. וש"נ.
 (23) דאה גם המשך מצד זו תר"ם פ"ב (סה"מ תר"ם ח"ב ע' קטו ואילן). סה"מ
 תר"ב ע' קכב.

אל הזולת, דאף שהנא קודם הצמצום, מ"מ, הרי בו בעצמו ישנו האור כמו שהוא שייך אל הזולת אלא שהוא לעצמו עדיין, ולכן הוא כמו בחי' אותיות הדיבור³³. והאותיות כמו שהם כהמשכה כללית שקודם עליית הרצון הם בחי' אותיות המחשבה, דהאור שקודם עליית הרצון הוא האור שלעצמו. והאותיות כמו שהם בבחי' עתיק³⁴, עד בחי' ההשתלשלות כמו שהיא כלול בעצמותו, ולמעלה יותר כמו שהעצם כולל אותם, הוא ע"ד דוגמא למטה, מה שהנפש עצמה מלאה אותיות. וזהו כל המאריך באחד מאיריכין לו ימיר ושנותו, שעי"י אריכות ההתבוננות בכל בחי' האותיות עד בחי' האותיות כמו שהעצם כולל אותם, אזי נמשך לו מבחי' ההיא שהוא מתבונן בה, ומצד זה מאיריכין לו ימיר ושנותו.

ו) וזרן כל העונה איש"ר בכל כחו קורעיין לו גזר דינו, ופירוש בכל כחו הוא כמ"ש ועתה יגדל נא כח אר', והיינו שפועל בעבודתו תוספת והגדלה בשם אר', שהוא בחי' המלכות, ולא רק בבחי' מלכות ואצילות, אלא גם בבחי' מלכות דא"ס כמו שהוא למעלה מעלה. ובהקום המבואר בהוספות לתר"א ד"ה ואני נחתמ³⁵ בענין המשכת בחי' מלכות דא"ק, שהוא בחי' התמלות להיות נקרא בשם חכם וחסדן כ"י, וכמו ער"מ באדם למטה, שעיי"ז שמשבחים אותו שהוא חכם וחסדן הרי הוא מתעורר להיות נמשך החכמה וחסד מההעלם אל הגלוי. אלא שלמטה ישנו מציאות החכמה וחסד גם קודם לכן, ופעולה השבחים היא רק ההמשכה מהעלם לגלוי, אבל למעלה הגה מקודם לא ישנו ענין החכמה וחסד כמציאות כלל, וכל מציאותם נעשה רק עי"י השבחים. וכמ"כ יוכן גם בהמשכה מבחי' מלכות דא"ס, ויחידה מזה, שענין זה הוא בעיקר בהמשכה מבחי' מלכות דא"ס, כי במלכות דא"ק ישנם פרטים, אלא שהם בהפשיטות דא"ק, שלכן כל הפרטים הם בהתאחדות, דהו"ע אחד שהוא התאחדות הפרטים, אמנם קודם הצמצום הוא בחי' יחיד, דבחי' יחיד הוא למעלה מאחת³⁶, והיינו שענין יחיד הוא למעלה מענין הפרטים, גם כאשר התחלקות הפרטים היא באופן שמתאחדים אח"כ, כי בחי' יחיד הוא למעלה לגמרי מענין הפרטים. ולמעלה יש בחי' אחד שהוא למעלה גם מבחי' יחיד, שהוא אמיתית האחדות. ומוכן שכבחי' זו הגה קודם אמירת השבחים אין מציאות של ספירות כלל, וכל מציאותם נעשית עי"י

דבר נוסף, ואותיות החקיקה הם עצם אחד עם הדבר שחקוקים בו, שהאותיות הם מיני וכי'. וזהו התפיש בין הכלים דאצילות להכלים שבכח, דהכלים שבאצילות הם מציאות דבר נוסף, והכלים שבכח הם מיני וכי', שהם עצם אחד. והנה, באותיות החקיקה גופא יש ג"כ כי מדידות³⁷, חקיקה סתם וחקיקה מעבר לעבר, דאותיות החקיקה סתם יש להם בית קיבול, ויש להם אחיזה באיזה דבר, ועוד זאת, שהם מחשיכים על האב"ט, שבמקום החקיקה אין האב"ט מאיר כ"כ כמו בשאר חלקי, משא"כ בחקיקה מעבר לעבר אין להאחיות בית קיבול ואחיזה כלל, וגם אינם מחשיכים כלל על האב"ט. וכמ"כ הוא ההפך בכח גופא בין חיצונית הכתר לפנימיות הכתר, דבחיצונית הכתר הכלים הם כמו חקיקה סתם שיש להם איזה אחיזה והם מעלילים קצת, משא"כ הכלים שבפנימיות הכתר אין להם שום אחיזה ואינם מעלילים כלל, כמו חקיקה מעבר לעבר.

והנה כל זה הוא בהמדידות שאחרי הצמצום, אמנם כאמת הגה גם קודם הצמצום ישנם כמה בחי', וגם בהם ישנו ענין האותיות. וכמו השערה בכח, ששיעור בעצמו בכח כל מה שעמיד להיות בפועל³⁸, ולמעלה יותר הו"ע עליית הרצון, שעלה ברצונו כל מה שעמיד להיות, ולמעלה יותר הוא האור שקודם עלות הרצון, והוא ההמשכה כללית (שגם בבחי' זו כלל כללות ההשתלשלות), ולמעלה יותר הוא בחי' עתיק שקודם הצמצום, שענינו כמו העתקה מספר לספר, דאף שהוא אחר הדבר, מ"מ הרי זה בבחי' העתקה, וזה סיבה ואפשרות שיהי' אח"כ מקור למקור לעולמות (וא"כ הרי גם בבחי' זו כלול ההשתלשלות), ולמעלה יותר הו"ע התכללות כללות ההשתלשלות בעצמותו. ולמעלה יותר הוא כמו שהעצמות כולל את כל ההשתלשלות. וכמו ער"מ בכחות הנפש באדם למטה, שישנם הכחות כמו שהם כלולים בעצם הנפש, וישנו כמו שהנפש כולל בעצמו את הכחות, וכמ"כ הוא גם למעלה, שישנו כל ההשתלשלות כמו שהוא כלל בעצמותו, וישנו כמו שהעצם כולל את ההשתלשלות. וכל בחי' אלו הם בחי' האותיות כמו שהם קודם הצמצום. והאותיות שבכחי' השערה בכח ועליית הרצון הם ע"ד אותיות הדיבור, וכמבואר כ"מ שהוא שכתב"ה ההשערה ועליית הרצון הוא אור ששייך

(33) ראה לק"ת הוספות לויקרא נג, א. תר"א יחיד מזה, א. וראה נת, ב. תכ"מ.
(34) אולי אמר: הו"ע ע"ס הגנות.
(35) קב, א ואל"ך.

(31) מאמרי אוד"ה חק"ה ח"ב ע' חרצ. ראה עץ חיים שער א (רודש עיגולים המסך חרס"ו ע' חפנ. וראה לק"ש ח"ח ע' יונטר) בתחילתו. מק"מ לוח"א טו, א. שער היחוד לאומ"ר האמצעי פ"י ואל"ך.
(32) מאמרי אוד"ה חק"ה ח"ב ע' חרצ. ראה עץ חיים שער א (רודש עיגולים המסך חרס"ו ע' חפנ. וראה לק"ש ח"ח ע' יונטר) בתחילתו. מק"מ לוח"א טו, א. שער היחוד לאומ"ר האמצעי פ"י ואל"ך.
(33) קב, א ואל"ך.

נעשה ההמשכה דעתה יגדל נא כח אד'. והענין הוא, דאחת כספר יצירה⁴⁰ עשר ספירות כ"ו כשלהבת הקשורה בגחלת כ"ו אחת רוח אלקים חיים, דרוח זה קאי על רוח האדם, שהוא הממשיך את הספירות. והיינו, דכשם שבשלהבת למטה חנה גילוי השלהבת מהגחלת הוא ע"י רוח הנופת, כמ"כ יוכן גם למעלה, שהמשכה מהגחלת הוא ע"י רוח האדם. אלא שפעולת הרוח למטה הוא רק להמשיך מההעלם לגילוי, משא"כ למעלה הרי צריך לחוש כל מציאות הספירות מעיקרם, כיון שההמשכה היא מבחי' היונה ועלית שבאותיות, ששם אינם במציאות כלל (כנ"ל). ושעם הרב שביכולת הנשמות להמשיך המשכה זו הוא לפי שהנשמות מושרשים בהצממות ממש, שלכן ביכלתם להמשיך מהצממות ממש. אך בכרי להמשיך המשכה זו, צריכה להיות עבודה הנשמה כמו שהיא מצד עצמה, מצד עצם הנשמה, בחי' טהורה היא, כמו שהיא מושרשת בהצממות, שדוקא עי"ז ביכלתה להמשיך משם, והי"ע העבודה דרעו"ד ומס"נ שלמעלה מטו"ד, שזוהי האהבה דככל מאדך. דהנה, בכללות העבודה דאהבה יש ג' בחי', בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך⁴¹. בכל לבבך הוא העבודה שמתעסק בכל אבר כמו שהוא בענינו ומציאותו. בכל נפשך הו"ע המס"נ דאפילו נוטל את נפשו⁴², ובכל מאדך הוא למעלה גם מבחי' בכל נפשך. והיינו, דעם היות שגם בחי' בכל נפשך הוא מס"נ, מ"מ, המס"נ דבכל נפשך הוא המס"נ של כוחה הגלויים, היינו שנוכד בכל הכחות שלו, כל כח בעינו, עד מס"נ ממש, וגם כחות אל שמוצד עצמם אינם שייכים למס"נ הרי הוא פועל בהם מס"נ, אבל מ"מ הרי ענין עבודתו הוא בכוחותיו הגלויים, אלא שעבודתו בהם הוא כמס"נ ממש, משא"כ העבודה דככל מאדך היא העבודה שמוצד עצם הנפש שלמעלה מהכחות, והי"ע העבודה דרעו"ד שלמעלה מטעם ודעת, שזוהי העבודה שמוצד עצם הנשמה כמו שהיא מושרשת בהצממות, שלכן ע"י עבודה זו הרי הוא ממשך את העצמות. וזהו שפרש"י בכל כחו בכל כוונתו, שע"י העבודה דרעו"ד הרי הוא פועל להיות ועתה יגדל נא כח אד', שהי"ע ההמשכה שלמעלה מהשתלשלות, וכאופן שמומשיך המשכה זו גם בהשתלשלות, בכל ה"ח עתים, שכולם נעשים בבחי' ימין, כמ"ש⁴³ מיניך הוי' נאדרי בכת וימיניך הוי' תרעין אויב, כמו שהוא מצד בחי' עתיק דלית שמהלא ברה"י עתיקא וכולא ימין, היינו שהוא למעלה גם מענין התללות קו

(51) ספרי ופרש"י ע"פ.

(49) פ"א מ"ז.
(50) ואחתו ג' ת.

השבתים. וזהו כל העונה איש"ר בכל כחו, שזהו כמו ועתה יגדל נא כח אד', שפועל הגולה בשם אד', גם בבחי' אד"ג³⁷ מי יעמוד³⁸, בחי' מלכות רא"ס כמו שהוא קודם הצמצום, שע"י עבודתו הרי הוא ממשיך ועושה את מציאות הספירות, היינו שההמשכה היא ממקום נעלה ביותר שלא נמצא שם כלל ענין ההשתלשלות, ועי"ז שההמשכה היא ממקום שמשם נעשה הגילוי, אזי נפעלת המשכה בכל ההשתלשלות, והיינו שמבחי' ועתה יגדל נא כח אד' נמשך בבחי' כח³⁹ מעשיו הגיד לעמו (שבפסוק דבראשית⁴⁰). דהנה, כח מעשיו הוא כ"ח עתים דהשתלשלות, שישנם י"ד עתים לטובת וי"ד עתים להיפך⁴¹, שנמשכים מכי' ידות ימין ושמאל. ועד"ז גם בהארם למטה, שככל יד יש המש אצבעות, ג' פרקים בכל אצבע וכו' פרקים באגודל [ומ"ש במשנה⁴² שיש ששה פרקים בכל אצבע, היינו עד הקנה⁴³, אבל בהאצבעות עצמם יש בכל אצבע ג' פרקים וכאגודל כ' פרקים], שהם י"ד⁴⁴, וישנם כ' ידים, יד ימין ויד שמאל, שהם כ"ח. ושרש כ' הידים הוא מעשר ספירות שהם במספר עשר אצבעות, חמש לעומת חמש, ואות הברית באמצע⁴⁵, שהוא אות וא"ז דא אות אמת⁴⁶, המכריח מן הקצה אל הקצה⁴⁷ ואין בו שינויים. אמנם, ההתחלקות דכ"ח עתים היא בהשתלשלות, ששם יש התחלקות דקו ימין וקו שמאל. אך כאשר פועל בעבודתו הגולה כח אד', שהי"ע ההמשכה שלמעלה מהשתלשלות, אזי כל ה"ח עתים שבהפסוק דבראשית, שיש בו כ"ח אותיות⁴⁸, הם כולם בקו הימין, דלית⁴⁹ שמאלא בהאי עתיקא וכולא ימין. וזהו העונה איש"ר בכל כחו, דכאש"ר ישנם כ"ח אותיות⁴⁰, שהם כנגד ה"ח עתים, וכאשר עונה איש"ר בכל כחו, היינו ההמשכה דענתה יגדל נא כח אד', אזי ממשך ככל ה"ח עתים שיהיו כולם בחי' הימין, ולכן קורעים לו גזר דינו.

(ז) אמנם

- (37) תהלים ק"ג, ג.
(38) ראה לקו"ח שלח מ, א.
(39) תהלים קיא, ג.
(40) ראה תקו"ח בהקדמה (ג, א).
(41) ראה קהלת ג, ב ואל"ף. תקו"ח ת"ט.
(42) ק"א, ב.
(43) אהלות פ"א מ"ח.
(44) תהי"ט שם.
(45) ראה סדר היום (כונת הקדוש), וראה גם תקו"ח בהקדמה (ו, ב), ת"י"ט (מ, א).
(46) ראה ספר יצירה פ"א מ"ג.
(47) ע"פ תהי"ט ר"פ ויקרא. נתבאר בביתארו"ח להצ"ע שם.
(48) ע"פ תהי"ט ר"פ ויקרא. נתבאר בביתארו"ח שם.
(49) ראה תקו"ח בהקדמה (ג, א).

גם כח"י הבינה חכמה וכתר כמו שהוא כשרשם קודם הצמצום. וזהו מה מקור מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, דע"י העבודה ותשובה, לא רק התשובה על עון, אלא גם העבודה דוהרהר תשוב אל האלקים אשר נתנה, הנה הקב"ה מטהר את ישראל, שנעשים בבחי' טהורה היא, שהגשמה מתעלית לבחי' סתים דקוב"ה, אז מען נעמט עצמות צל"ח און מען בויט אים אויף א דירה בתחתונים.

השמאל בקו הימין, אלא כולו ימין, שמצד זה קורעין לו גזר דינו גם לאחר החימום. וזהו ג"כ כל המאריך באחד מארכיין לו ימיו ושנותיו, דע"י האריכות באחד, בכל בח"י האותיות עד כמו שהם בעצמותו, אזי ההגשמה היא מאותה הבחינה שהיא למעלה מהשתלשלות, וכולו ימין, שלכן מארכיין לו ימיו ושנותיו.

ח) וזהו אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אדם מטהרים ומי מטהר אתכם⁵³, שהם ב' מדרגות בענין הטהרה, כמשנתל' דכללות ענין הטהרה הוא העבודה דתשובה, וענין התשובה אינה רק התשובה על עון, כמו שסוברים העולם, אלא ענין התשובה הוא כמ"ש והרהר תשוב אל האלקים אשר נתנה, שמתעלית הנשמה לשרשה כמו שהיא מושרשת בהעצמות. וכנ"ל דשרש הנשמה הוא למעלה מהשערה בכח, עליית הרצון, המשכה כללית העתקת העצמות, אלא היא מושרשת בהעצמות ממש, שזהו אמיתית ענין התשובה. וסדר העבודה הוא שבחלה היא העבודה דלפני מי אדם מטהרים, מלמטה למעלה, ואח"כ היא העבודה דמי מטהר אתכם, מלמעלה למטה, עד שנעשית בבחי' טהורה היא, כמו שהיא מושרשת בהעצמות ממש. וזהו ג"כ ענין אשריכם, דאשר הוא מלשון תענוג, והיינו דשרש הנשמות הוא בעצמות התענוג הפשוט כנ"ל, ומצד זה הם ממשיכים גם בחומ"צ, כמ"ש אשר קדשנו במצותי, שמצד כח"י אשר, היינו כח"י התענוג הפשוט, נעשה קדשנו במצותי, וכמ"ש⁵⁴ וחרתם את כל מצות הוי' וגו' ועשייתם את כל מצותי, כמשנתל'⁵⁵ שלא רק בבחי' מצות הוי', אלא גם בבחי' מצותי שהיא מצות המאציל, כתוב ועשייתם, שונשמות ישראל עושים ופועלים זאת, והיינו לפי שהם מושרשים בעצמות התענוג הפשוט. וזהו ג"כ ענין המקנה, דמקנה הוא כור בעין מ' סתומה, מורכב⁵⁶, שהוי"ע ספירת הבינה, והמים שבמקנה הוא כח"י החכמה, והטבילה במקנה, טבילה אותיות הביטל⁵⁷, הוא הביטול בשער הנו"ן דכח"י⁵⁸. וגי' ענינים אלו, בינה חכמה וכתר, הם הסתים דישראל אורייחא וקוב"ה⁵⁹, והסתים דישראל הוא בינה, והסתים דאורייתא הוא חכמה, והסתים דקוב"ה הוא הכתר, שזהו אחרי הצמצום, וכמו"כ ישנם

(53) בבבא לקמן — ראה גם סד"ה אר"ע

אשריכם ישראל תרס"ז (תמשך תרס"ז ע' שפז אהקפ ואילן.

(54) שלח טו, לט"ב. ואילן.

(55) ד"ה תורה צוה דיום שמח"ח פ"ה

(56) קוב"ה, סע"ד.

(57) סידור (עם דא"ח) סוף כוונת המקנה

(58) אה"ת שם ס"ט אהקפט.

(59) ראה זח"ג עג, א.